

er altsaa Grund til at haabe og vente, at det ikke vil være altfor længe, før de Betæneligheder, man paa dette Punkt kan nære ved Pagten for Folkenes Forbund, falder bort derved, at der aabnes Adgang for alle Stater; men saa længe dette ikke er sket, er Betænelighederne til Stede, og der er ingen af os, som kan vide, hvor kort eller lang den Mellemtid, det her drejer sig om, vil blive. I denne Mellemtid, hvor Rettens internationale Herredømme endnu langt fra er tilstrækkelig fæstnet eller sikret, hvor Krig som Afgørelsesmiddel af internationale Stridigheder langt fra udelukkes, hvor Forbunds-pagten netop regner med Muligheden af Krige — lovlige Krige, som man med en ret uhyggelig Betegnelse kalder dem — foruden de krigsmæssige Retsaandhøvelsesforanstaltninger, som Forbundet selv i givet Tilfælde kan og skal træffe, vil Bevarelsen af Neutraliteten være et Livsspørgsmaal for Smaastaterne, og det vil jeg gerne ved denne Lejlighed understrege saa stærkt som muligt. Som fremhævet i den danske Komité's Betænkning er det ganske vist ikke rigtigt, saaledes som det fra forskellige Sider er blevet antydnet, at Neutralitetsbegrebet i dets tidligere hævdvundne Form, i den Form, hvori det navnlig er udformet gennem Haagerkonventionerne, skulde falde bort. Hvis saakaldte lovlige Krige opstaar, er der ikke Tvivl om, at saa træder hele Neutralitetsapparatet, alle Neutralitetsreglerne i Kraft paa samme Maade som hidtil, altsaa væsentlig i den Form, de har faaet gennem Haagerkonventionens Ordning. Drejer det sig derimod om Indskriden med Magt og Tvang fra Forbundets Side, ja, saa har den enkelte Stat kun Sikkerhed for, at den ikke mod sit Ønske kan forpligtes til at deltage i Anvendelsen af militære Tvangsforholdsregler. Dette er ganske vist en Fritagelse, en Indrømmelse af overordentlig Betydning for Smaastaternes Vedkommende, det er en Ordning, som vi har god Grund til at være taknemmelige for, at naar det drejer sig om militære Tvangsmidler, militære Forholdsregler, militære Aktioner, kan ingen Stat, intet Forbundsmedlem, tilpligtes at være med mod sit eget Ønske, mod sin egen Villie. At dette, som sagt, er et Punkt af overordentlig Vigtighed, derom

kan der ikke være nogen Tvivl, men den Betyggelse, som opnaas derigennem, er dog langt fra et fyldestgørende Ækvivalent for Neutraliteten, det udtømmer langt fra Neutralitetens hele Begreb; Fritagelse for at medvirke ved militære Aktioner, og maaske ogsaa i mange Tilfælde Fritagelse for at lade Forbundshære faa Passage over Territoriet, udtrykker, som sagt, langt fra Neutralitetens hele Begreb. Det kunde maaske siges at være Tilfældet i tidligere Tider, da Forbindelsen mellem Folkene var saa relativt ringe i Sammenligning med, hvad Tilfældet er nu; den Gang var Muligheden for at kunne holde sig udenfor Krigen, blive fri for at være med til at slaas, Neutralitetens vigtigste Indhold.

Nu om Stunder spiller imidlertid ogsaa de økonomiske Tvangsforholdsregler en overordentlig stor Rolle. Og her er Forholdet anderledes, her paalægges der alle Medlemmer af Forbundet Forpligtelser i Medfør af Forbunds-pagten's Bestemmelser og i Tilfælde af, at det skønnes fornødent. Spørgsmaalet er nu, om der ikke kan indenfor Folkenes Forbund blive aabnet Adgang for de smaa Stater, der ønsker det, til at bevare Neutraliteten, gaa ind og forblive i Folkenes Forbund med permanent Neutralitet. Den danske Delegation i Paris stillede, som ærede Medlemmer vil erindre, et Ændringsforslag til Artikel 16, der lød saaledes: „Stater, som ifølge deres Historie og Fredspolitik frembyder varige Garantier for Upartiskhed, skal have Ret til at erklære sig permanent neutrale“. Jeg tror, vi alle sammen har Grund til at være den danske Delegations Medlemmer taknemmelige, fordi de stillede dette Ændringsforslag; og selv om det ikke har fundet Udtryk i Pagten's Bestemmelser nu, vil det kunne faa sin Betydning senere ved fremtidige Drøftelser og Ordninger. Der kan dog neppe være nogen Tvivl om, at Danmark hører til de Stater, der har givet saadanne Garantier for sin Upartiskhed, baade ved sin Neutralitetspolitik og ved sin Virksomhed for Voldgiftstankens Fremme, for obligatorisk Voldgift ved at afslutte vedvarende Voldgiftstraktater med alle de Stater, den har kunnet opnaa det med, vedvarende forbeholdsløse Voldgiftstraktater, der giver Retten fri og uindskrænket Gænge over